

Oslo Unge Høyres klima- og miljøprogram

Vedtatt på Oslo Unge Høyres Generalforsamling 31. oktober 2020.

Kapittel 1 - Energipolitikk

Vi står midt i en klimakrise, samtidig som verdens energibehov øker. Det betyr at verden trenger mer energi, fra fornybare energikilder. I tillegg til behovet for fornybar energi i møtet med større energietterspørsel, står i dag, for eksempel, kullkraft for rundt 36% av den globale kraftproduksjonen, og fornybare løsninger vil spille en avgjørende rolle i kampen for å erstatte disse kullkraftverkene, og annen fossil energi.

Selv om norsk kraftproduksjon allerede består av hovedsakelig fornybar kraft, bør Norge likevel utvide produksjonen av fornybar energi, av hensyn til både klimaet og det økonomiske. Dette fordi vi kan selge den fornybare kraften videre til andre land, som vil føre til en større andel fornybar energi på markedet, og da mindre rom for den fossile energien. Det er bra for klimaet, fordi kullkraftverk og annen fossil energi kan erstattes med eksempelvis nærmest utslippsfrie vann- og vindkraftverk. I tillegg skaper det en større fornybar næring i Norge, som kan bidra til mer verdiskapning og nye arbeidsplasser i det ganske land.

Oslo Unge Høyre mener Norge er avhengig av å satse mer på fornybar energiproduksjon. Den norske stat har et ansvar for å bidra til å kutte utslipp i verden, men også for å sikre norske arbeidsplasser. Inntekter fra oljenæringen må erstattes med inntekter fra andre næringer - da må produksjon av fornybar energi være en del av løsningen.

Vannkraft

Norge er allerede i stor grad selvforsynt med energi fra hovedsakelig vannkraftverk, og vannkraft er og bør fortsatt være en viktig del av Norges energiproduksjon. Oslo Unge Høyre mener at det bør åpnes opp for flere nye vannkraftverk, samtidig som eksisterende vannkraftverk oppgraderes, for med det å sikre mer fornybar energi.

Oslo Unge Høyre vil:

- Arbeide for at kraftprodusentene oppgraderer eksisterende vannkraftverk.
- Tillate kraftutbygging i nye vassdrag, samt skånsom utbygging i vernede vassdrag der det ikke forringer verneverdiene, eller der utbyggingen kan bidra til vern mot flom.
- Innføre investeringsfradrag for vannkraftverk.

Vindkraft

I Norge finnes det gode muligheter for vindkraftproduksjon, både til havs og på land. Selv om vindkraft er en fornybar energikilde, er vindmøller meget inngripende i naturen. Oslo Unge Høyre ønsker likevel å bygge ut mer vindkraft i Norge, av klimahensyn. Klimakrisen ødelegger jorda og naturen, og derfor er vi nødt til å bygge ut mer fornybar energi - vindkraft vil være en del av denne løsningen.

Oslo Unge Høyre vil:

- Legge til rette for og investere i mer utbyggelse av vindkraft på land, med utgangspunkt i nasjonal ramme for vindkraft og den gjennomgåtte konsesjonsprosessen, og med muligheten til å kunne overstyre lokal motstand.
- Utvikle havvind i samråd med fiskerier, olje- og gassnæringen og andre brukere i havet.
- Sammen med industrien ta ledelsen i planlegging av infrastruktur, kartlegge kraftbehov og bidra til hensiktsmessig og kostnadseffektiv nettutbygging.
- Iverksette planlegging av to fullskala vindkraftverk, ett flytende og ett bunnfast, i områdene Olje- og energidepartementet har hatt på høring, Utsira Nord og Sørlege Nordsjø.
- Gi offentlig støtte i startfasen til flytende vindprosjekter, for eksempel gjennom Enova, kombinert med skatte- og avgiftsordninger.
- Raskt utvikle et funksjonelt regelverk, i tett dialog mellom myndigheter, selskaper og fagbevegelse. Eksisterende konsesjonssystem offshore bør brukes for å komme i gang med de første utbyggingene.
- Sette en ambisjon for produksjon av havvind i Norge på 2 GW innen 2025 og 30 GW innen 2040.
- Raskt iverksette en FoU-satsing innen områder som subsea-kraft, maritime operasjoner, software og robotikk.
- Investere i utvikling av digitale verktøy for effektiv planlegging, bygging og drift av vindparker. Dataplattformen bør kobles til andre hav- og miljødata, og dermed forsterke Norges ledende posisjon som havnasjon.
- Inkludere havvind i oppfølging av regjeringens løfter om en internasjonal satsing på å stanse kullkraft i vekstøkonomier.
- Ikke gi kommuner vetorett ved nye vindkraftutbygginger.

Kjernekraft

Dersom vi skal klare å løse klimakrisen, så må vi ta i bruk alle virkemidlene vi har. Kjernekraft er ett av disse virkemidlene. De siste årene har forskningsinstanser i Norge blitt lagt ned, og Oslo Unge Høyre mener dette er feil vei å gå. Vi må forske mer på kjernekraft, ikke mindre - for vi løser ikke energi- eller klimakrisen ved å utelukke løsninger.

Oslo Unge Høyre vil:

- Sterkt kritisere nedleggelse av kjernekraftverk globalt.

- Gjenåpne og forsterke forskningsinnsatsen på kjernekraft på testanleggene på Kjeller, i Halden og i CERN, samt støtte forskning på thorium og lagringsfasiliteter i Norge.
- Forsøke å kjøpe lagringsplass for produsert norsk kjernefysisk testavfall i svenske lagringsanlegg.
- Sikre IAEA større makt som kontroll- og overvåkningsorgan og anerkjenne IAEA som maktorgan i forbindelse med håndheving av regler knyttet til kjernekraft.
- Vurdere å åpne kjernekraftverk i Norge.

Petroleumsnæringen

Oljenæringen er ikke en fremtidsnæring, og den bør derfor gradvis nedtrappes, grunnet hensynet til både klima og lønnsomhet. Oslo Unge Høyre ønsker å erstatte og utkonkurrere oljeindustrien, ikke stenge den ned over natten. Da må staten gjøre det dyrere å forurense, samt subsidiere næringen mindre.

Oslo Unge Høyre vil:

- Legge til grunn en gradvis markeds- og miljøbasert nedtrapping av petroleumsaktiviteten på norsk sokkel, så langt man kan sikre at bortfallet av norsk petroleumsproduksjon erstattes av mer klimavennlige alternativer.
- Stille krav om utarbeidelsen av sensitivitetsanalyser for etterspørsel og karbonpris i forbindelse med planer for utbygging og drift av eventuelle nye felt.
- Skjerpe kravene til miljø i Plan for utbygging og drift (PUD) og komme tidligere inn i planleggingsprosessen.
- Nedsette et utvalg for å gjennomgå petroleumsskattesystemet.
- Øke CO₂-aviften for å stimulere næringen til å redusere utslipp
- Avskrive petroleumsinvesteringer over investeringsens levetid.
- Avvikle leterefusjonsordningen
- Jobbe for at flere norske olje- og gassfelt skal elektrifiseres frem mot 2025 for å redusere norske klimagassutslipp
- Stille strengere betingelser til terminaler og raffinerier slik at de blir full-elektrifisert innen 2025 for å redusere norske klimagassutslipp.
- Utvide og styrke det foreslåtte lavutslippssentret for norsk sokkel slik at en kan levere mer miljøteknologi til oljeindustrien og sikre lavere utslipp raskere.
- At CO₂-avgiften fra offshore produksjon av olje- og gass i større grad øremerkes til forskning og utvikling på lavutslippsløsninger.
- Beholde statens direkte eierandeler i SDØE gjennom Petoro.
- Følge Norges Banks faglige råd om å trekke olje- og gassaksjer ut av referanseindeksen til Statens Pensjonsfond Utland.
- Stanse tildeling av letelisenser i sårbare områder og i områder som ligger langt fra eksisterende infrastruktur.

Sirkulærøkonomi

En sirkulær økonomi handler om at ressurser brukes flere ganger, og at avfallet dermed blir mindre. En sirkulær tankegang vil være viktig for et lavere forbruk av ressurser, og for mindre utslipp som følger av produksjon av nye varer. Da bør staten stille tydelige krav i sine sektorer, og bidra til prosjekter som baserer seg på sirkulærøkonomien.

Oslo Unge Høyre vil:

- At det offentlige innkjøpssystemet skal vektlegge utslipp og ressursbruk i sine anbudsprosesser der dette er mulig.
- Etablere en sirkulær tenkning i statlig energisektor.
- Utvide kriteriene for utdeling i Enova til å omfatte et klimaregnskap.
- Stramme inn regelverket for produksjon av emballasje med mål om at en større andel av emballasjen som produseres skal være resirkulerbar.
- Endre skatte- og avgiftssystemet i en sirkulær retning.
- Bruke statens virkemiddelapparat (Innovasjon Norge, ENOVA og Forskningsrådet) til å stimulere økt utvikling av sirkulær økonomi.
- Styrke returordningen for fritidsbåter.

Annet

Oslo Unge Høyre vil:

- Jobbe for et tettere integrert europeisk energimarked, og implementere EUs vanndirektiv for å sikre fornybar strøm innenfor naturens tåleevne.
- Sikre stabile, langsiktige og nøytrale rammebetingelser for fornybar energiproduksjon.
- Stimulere til økt produksjon av bærekraftig biodrivstoff i Norge, blant annet via ENOVA, og ha som langsiktig mål å forby salg av biodiesel laget med ikke-sertifisert palmeolje i Norge.
- Gjøre det enklere å koble på egenprodusert kraft på strømmettet, og bruke skattefordeler og investeringsstøtte til å oppmuntre til utvikling av lokal, distribuert energiproduksjon, både blant privatpersoner og i næringslivet.
- Styrke overføringskapasiteten for kraft i Norge og mellom Norge og Europa.
- Prioritere karbonfangst og -lagring høyere enn dagens ambisjonsnivå, og åpne for å realisere flere enn ett pilotprosjekt.
- Iverksette utbygging av nye mellomlandsforbindelser.
- Forsterke og effektivisere strømmettet for å bidra til en rask elektrifisering av samfunnet.
- Øke støtten til energisparing.

Kapittel 2 - Ny teknologi og forskning

Klimateknologi:

Vi løser ikke klimakrisen med gårsdagens løsninger. Nye ideer og bedre løsninger er derfor helt avgjørende for at verden skal nå klimamålene som er satt. Norge bør være et foregangsland innenfor ny klimateknologi, og vi bør legge til rette for at privatpersoner og bedrifter kan bidra mer i kampen mot klimaendringene. Dette vil blant annet innebære å investere mer i CCS-teknologi, miljøvennlig transport, og statlige støtteordninger for teknologibedrifter.

Oslo Unge Høyre vil:

- Arbeide for økt etterspørsel etter CCS-teknologi slik at industrien er villig til å investere egne midler i teknologiutviklingen og kommersialiseringen.
- Ha som målsetting å bygge ut fullskala karbongstanlegg ved store forbrenningsanlegg i Norge på sikt.
- Investere i forskning på miljøvennlig transport og samferdsel. Eks: hybrid- og elbiler, hybrid- og elfly, elbusser, båter, biodrivstoff.
- Fremme et fritt marked med innovasjon, konkurranse og entreprenører for å skape miljøløsninger.
- Opprettholde, og forsterke, skatteincentivene rettet mot omstillingsdyktige bedrifter.
- Øke støtten til Enova, Norges forskningsråd, Gassnova, Fornybar AS, og tilsvarende.
- Ha som grunnleggende målsetting at det skal lønne seg for forbrukerne å ta miljø- og klimavennlige valg i hverdagen.
- Støtte internasjonale avtaler hvor det forskes på karbonfangst og -lagring (CCS).
- Øke bruken av CCS på biodrivstoff produksjon, siden det er mest kostnadseffektivt.
- Jobbe for at FNs og EUs regelverk for bokføring av negative utslipp endres, slik at dersom man lagrer bio-Co2 på CCS anlegg vil det bokføres som negative utslipp.

Forskning

Forskning kan bidra til å utvikle og effektivisere klimaløsninger, og det er essensielt for å finne morgendagens løsninger. Å styrke Norges kompetanse innenfor klima, er noe som kan bidra til å skape nye, grønne, og fremtidsrettede næringer i Norge. Forskningen bør imidlertid i større grad kommersialiseres og det bør legges til rette for flere private bidrag. Oslo Unge Høyre mener også Norge må ta en internasjonal rolle, og bruke vår kunnskap innenfor klima til å hjelpe andre land med fornybar energiproduksjon og omstilling.

Oslo Unge Høyre vil:

- Arbeide for mer kommersialisering og formidling av forskning på klima- og miljøteknologi.
- At incentivordninger må styrkes med mål om å øke private bidrag for forskning.
- Jobbe for tettere internasjonalt forskningssamarbeid i de arktiske havområdene.
- Lage mer miljøvennlig mat. Eks. kjøtt som lages i lab.
- At Norge skal bidra med sin ekspertise, om f.eks. vannkraft, i andre land.
- Opprettholde den offentlige støtten til FRAM.

- Satse på forskning for å utvikle mer effektive måter å utvikle og ta i bruk fornybar energi.
- Jobbe for at klima og miljø tar en større del i den norske lærerplanen fra grunnskolen.
- Satse på utdanning innen klima- og miljøforskning.
- Øke bevilgningene til forskingssentrene for miljøteknologi.
- Øke initiativet for klimaforskning (gjøre det mer attraktivt å drive med forskning).
- Øke satsning på forskning som handler om hav- og naturvern.
- Øke satsning på forskning som ser på konsekvensene av klimaendringene og som lager løsninger for hvordan leve med endringene som kommer til å skje.
- Liberalisere GMO-politikken.

Kapittel 3 - Oslo som en nullutslippsby

Transport

Utslipp fra veitrafikk står for nesten halvparten av de totale utslippene i Oslo. For å kutte utslipp fra denne sektoren må det bli lettere, og mer lønnsomt, å ta miljø- og klimavennlige valg, og det må samtidig bli dyrere å forurense. Dette innebærer blant annet å forbedre bysykkelordningen, å utvide åpningstider på t-banen, og å prioritere nullutslippsbiler. Det private bør i større grad inkluderes i kampen mot de kommunale klimagassutslippene, og Oslo bør derfor privatisere Sporveien.

Oslo Unge Høyre vil:

- At el-sykler skal bli en del av bysykkelordningen.
- Utvide bysykkelordningen til de ytre bydelene.
- Innføre senere kollektivavganger i helgene.
- Prioritere fotgjengere og syklistene ved byutvikling.
- Gjennomføre et prøveprosjekt med varelevering på T-banenettet nattestid.
- Takke ja til statens tilbud om ekstra penger til kollektivtrafikken og samtidig redusere bompengene slik at de brukes på å holde takstene lavest mulig for el-biler.
- Tilpasse bilpolitikken til målet om et mer levende sentrum.
- Jobbe for flere bilfrie gater i Oslo sentrum.
- Bevare halv takst på nullutslippskjøretøy i bomstasjonene.
- Prioritere nullutslippsbiler i parkeringspolitikken.
- Bygge en ny E18.
- Videreføre bompengordningen.

Kommunale krav til det offentlige

Oslo kommune bør gå frem som et godt eksempel i kampen mot klimaendringene. Oslo kan videre stille strengere krav til det offentlige og dens egne tjenester. Utslippsfri anleggsdrift

ved offentlige anbud, og fossilfrie kommunale kjøretøy, er eksempler som kan vise at kommunen tar klimaansvar i sin egen drift.

Oslo Unge Høyre vil:

- Sørge for at staten tar større del i spleiselaget for finansieringen av forskning på karbonfangst og -lagring, med sikte på at Oslo kan utnytte et slikt anlegg for å kutte i kommunale utslipp.
- At alle nye kommunale bygg skal være plusshus.
- Stille krav til ladning for alle kommunale nybygg og lademuligheter på kommunale arbeidsplasser og varehandel.
- At kommunen skal benytte seg av fossilfrie fremkomstmidler.
- Stille krav til fossilfri anleggsdrift og -transport.
- Hvis bedrifter ikke møter kommunenes krav om kildesortering, vil det medføre en avgift for bedriftene.

Kapittel 4 - Naturmangfold

Norge har en vakker og flott natur, og den må bevares for å sikre naturmangfoldet i fremtiden. Derfor er det viktig å vurdere vern opp mot utbygging i urørt natur. Gode klimatiltak som kutter utslipp kan samtidig føre til mindre naturmangfold, og det er en problemstilling samfunnet ikke kommer foruten. Oslo Unge Høyre mener at det først og fremst er viktig at vi kutter i utslipp, ettersom klimakrisen er en av vår tids største utfordringer. Det er likevel viktig at det stilles krav til bevaring av naturmangfoldet og at det sikres god forvaltning av dyre- og plantebestander.

Oslo Unge Høyre vil:

- Tillate fri jakt, høsting og fangst av svartelistede arter.
- Verne Lofoten, Vesterålen og Senja mot konsekvensutredning og oljeutvinning.
- Ta vare på verdifulle kulturlandskaper.
- Flytte iskantsonen sørover i tråd med miljøfaglige råd og gi varig klimavern til Barentshavet nord.
- Sikre levedyktige bestander av de store rovviltartene bjørn, ulv, gaupe, jerv og kongeørn i samarbeid med alle våre naboland, innenfor rammene av Bernkonvensjonen, naturmangfoldloven og rovviltforlikene på Stortinget.
- At all forvaltning av rovdyr skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap. Det skal legges vekt på regional forvaltning, respekt for eiendomsretten og enkeltmenneskers og lokalsamfunns livskvalitet.
- Forby engangsartikler av plast innen 2021.
- Arbeide internasjonalt for innføring av strengere reguleringer og flere forbud mot miljøgifter i produkter.

- Jobbe for at landbruk og skogbruk skal ha kantsoner som samler opp næringen slik at mindre gjødsel havner i vannet.

Veitransport

For å nå klimamålene frem mot 2030 er det viktig at fører en kostnadseffektiv klimapolitikk. Det vi si at vi ønsker å kutte utslipp hvor det er billigst. I tillegg til at veitransport er den sektoren innenfor ikke-kvotepliktige sektor med størst utslippsreduksjonspotensiale, er det også relativt lave gjennomsnittskostnader per tonn CO₂. Vi kan potensielt kutte hele 11,3 millioner tonn CO₂ i perioden 2021-2030 ved bruk økt bruk av avansert biodrivstoff, elektrifisering av transportmidler og aktivitetskutt.

Oslo Unge Høyre vil:

- Jobbe for økt bruk av flytene avansert biodrivstoff, samt ha et omsetningskrav på 10% innen 2030.
- Ha som mål at 50% av nye lastebiler innen 2030 skal være el eller hydrogenkjøretøy.
- Ha som mål at 100% av nye personbiler innen 2025 skal være elektriske.
- Jobbe for forbedret logistikk og økt effektivisering av lastebiler.